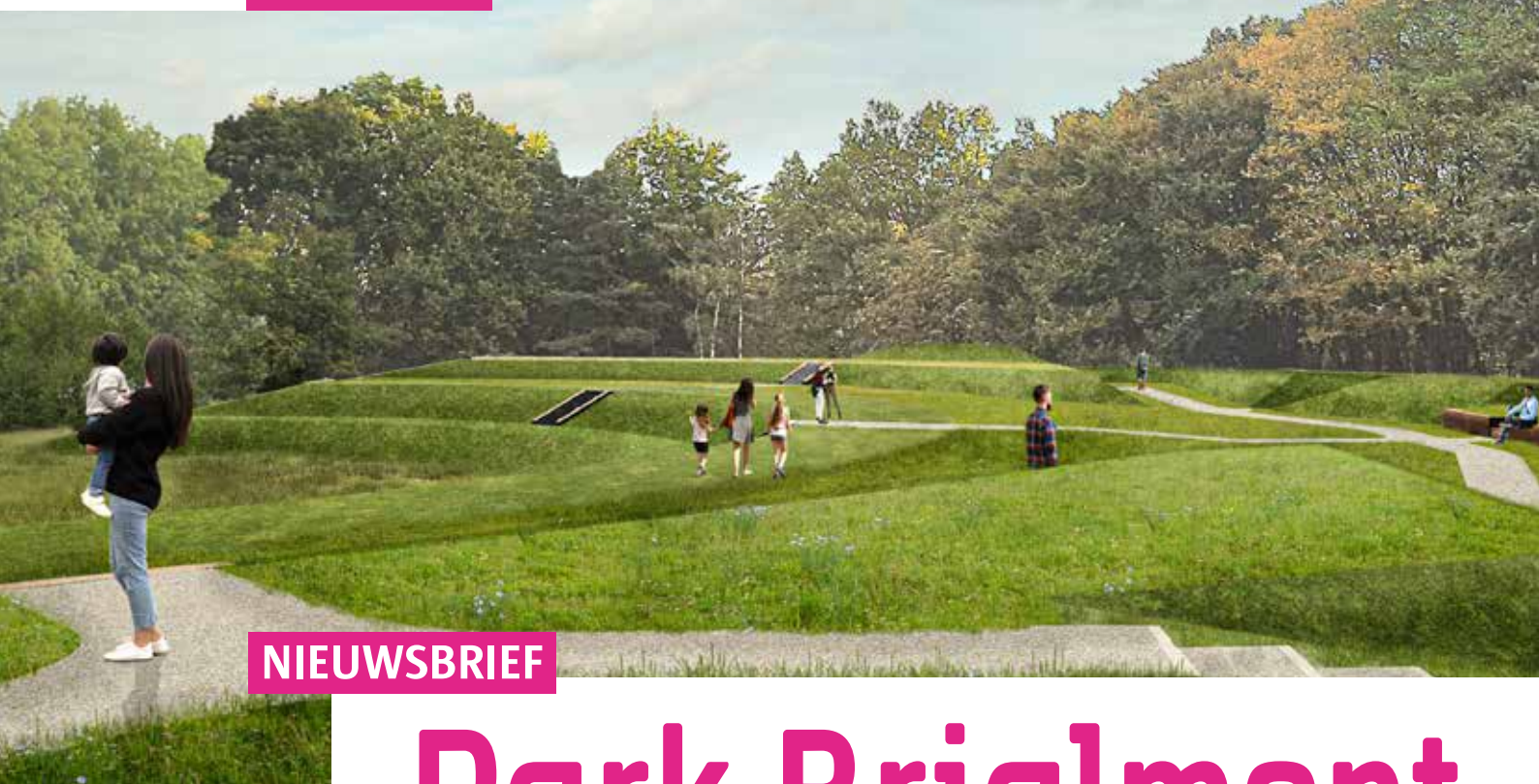

Berchem

NIEUWSBRIEF

Park Brialmont

Heeft u Park Brialmont al ontdekt? Park Brialmont verenigt drie parken in ons district tot één groot, groen gebied: het De Villegaspark, Wolvenberg en het Brilschanspark. Natuur, ecologie en het historische erfgoed van de voormalige militaire omwalling spelen een hoofdrol in het park.

Het natuurpark Wolvenberg (ten westen van het natuurgebied Wolvenberg) en de entree aan de Grotesteenweg werden eerst heraangelegd. Sinds het voorjaar van 2020 kan u er wandelen, sporten, spelen, picknicken. Nu wordt er gewerkt aan een ontwerp voor fase 2 van Park Brialmont. Fase 2 omvat de resterende delen van het Brilschanspark en Wolvenberg. Midden 2022 zal er een definitief ontwerp liggen voor fase 2, maar we tonen u nu al graag een blik op het tussentijdse ontwerp. Er is ook een nieuw natuurbeheerplan in de maak voor het natuurgebied Wolvenberg. Ook daarover vertellen we graag al wat meer.

In juni kon iedereen een digitale bevraging invullen over hoe ze het park graag gebruiken en wat er hun favoriete bezigheden zijn. Daaruit leerde het ontwerpteam dat mensen vooral naar het Brilschanspark en Wolvenberg komen om te wandelen en om te genieten van de natuur. De Brilschansvijver en de wandelpaden bleken dan ook favoriete plekken. Wat volgens de antwoorden nog ontbreekt, is ruimte om te ontspannen aan het water en in het groen. Het ontwerpteam heeft geprobeerd om daar doorheen het volledige ontwerp rekening mee te houden. Zo wordt het padennetwerk herbekeken, komen er nieuwe verblijfsplekken aan het water in zowel het Brilschanspark als in Wolvenberg en worden bestaande verblijfsplekken verbeterd.

Sommige suggesties uit de bevraging vindt u letterlijk terug in het voorlopige ontwerp. Er komen meer picknickbanken, het speelterrein wordt vergroot en er wordt ingegaan op de vraag naar horeca met ruimte voor een foodtruck in het Brilschanspark.

Als u deze nieuwsbrief graag ook digitaal ontvangt, dan kan u zich daarvoor inschrijven via: agvespa@antwerpen.be met vermelding 'Digitale nieuwsbrief Park Brialmont'.

Brilschanspark

Dit nieuwe ontwerp wil vooral de erfgoedbeleving en de natuurwaarde in het Brilschanspark versterken. Het historische figuur van de Brialmontvestiging zal beter tot z'n recht komen en gaat u echt kunnen beleven. Zo is er het glacis, de dijkvormige structuur rondom de gracht die typisch is voor het militaire reliëf van de Brialmontvesting. Die structuur is nog duidelijk aanwezig in het Brilschanspark. Het ontwerpteam wil het glacis in ere herstellen. Waar het onderbroken wordt door een pad en aan de hoofdingangen zal het glacis geaccentueerd worden met een helling of muurtje, net zoals aan de entree aan de Grottesteenweg.

We zoeken naar een gezonde spreiding van de recreatie (sport, spel en evenementen) in het park. We houden rekening met het waardevolle groen en de rust voor de buurtbewoners. Samen met Natuurpunt wordt gekeken hoe de schans en het natuurreservaat beter op elkaar kunnen aansluiten. Er komen enkele specifieke plekken in het park, die u op het plan ziet aangeduid.

1. Knooppunt Berchembrug

Ter hoogte van de Berchembrug komt een picknickweide gekoppeld aan een U-vormige verblijfszone aan het water. In de gracht ligt een militaire vlonderbrug, als knipoog naar de Brilschansgracht waarin militairen vroeger

houten bruggen bouwden als oefening. Aan deze verblijfsplek onderzoeken we of er ruimte is voor een openluchtcinema. Tijdens de zomermaanden zal er een foodtruck kunnen staan op een speciaal daarvoor ingerichte plek. Aan de Berchembrug wordt een nieuwe trap voorzien voor wandelaars die hen rechtstreeks in het park brengt. Voor doorgaand fietsverkeer wordt een fietsverbinding voorzien tussen het Ringpad en het kruispunt van de Marcel Auburtinlaan en de Florent Bauduinstraat.

2. Entree Henri Prost

De zuidelijke inkom ligt in het verlengde van de Stanislas Leclefstraat. Deze dubbele, symmetrische toegang, rondom een waardevolle bomengroep, komt uit op een verblijfsplek aan het water en takt aan op het hoofdpad over het glacis. Hier komt een getrapte ligweide met uitzicht op de beboste schans, de verblijfsplekken aan de koppen van de gracht en de fonteinpartij in de gracht. Het bestaande speelterrein wordt vernieuwd in de volgende legislatuur en wordt groter. Het ontwerpteam stelt voor om het speelterrein te verschuiven naar de punt van het glacis om zo het park een sterkere kop te geven. Het nieuwe speelterrein zal bestaan uit twee zones, een voor kinderen tot 6 jaar en een voor kinderen ouder dan 6 jaar. Ook de klimletter 'B' krijgt in deze zone zijn nieuwe plek, net zoals de bestaande buitengym.

3. Evenementenzone

Op het glacis langs de Marcel Auburtinlaan komt een uitgeruste evenementenzone voor lokale evenementen zoals Bar Brilschans. Langs de straatkant kunnen podia, foodtrucks en andere standen tijdelijk opgebouwd worden. Evenementen kunnen hier plaatsvinden met respect voor de natuur en de buurt. Zo wordt geluidsoverlast voor de buurtbewoners geminimaliseerd door het podium te oriënteren naar het park. In een volgende fase wordt nog verder onderzocht welke maatregelen genomen kunnen worden om het geluid te reduceren op deze locatie.

4. Schans

Centraal in het Brilschanspark ligt de schans, momenteel een open plek waar de sporen van de voormalige militaire vesting bijna volledig uitgewist zijn. Om de erfgoedwaarde van Park Brialmont onder de aandacht te brengen, wordt de structuur van de militaire vesting opnieuw verbeeld met hellingen in gras. De schans vormt het luwe hart van het Brilschanspark met aandacht voor rust en natuur, in het bijzonder de waardevolle graslanden van Natuurpunt. Het wordt een plek voor ontdekkers, waar natuur en erfgoed samenkomen. De bestaande helling langs de gracht, de meest waardevolle bosrand met beuken en eiken, blijft onaangetaast.

Het padennetwerk in het Brilschanspark wordt vernieuwd. De paden worden zo veel mogelijk aangelegd in halfverharding. Het hoofdpad verbindt

de belangrijkste verblijfsplekken langs de vijver. Voor het doorgaande fietsverkeer worden twee fietspaden aangelegd in verharding, aan de rand van het park, om zo de belangrijkste fietsroutes te verbinden en om conflicten tussen doorgaand fietsverkeer en recreatie in het park te verkleinen.

Langs de paden en aan verblijfsplekken komen zitbanken, picknickbanken en ligbanken. Gemetste muurtjes vormen ook zitelementen verspreid over het park. Langs de belangrijkste parkpaden komt verlichting.

Het ontwerpplan van het voorontwerp van het Brilschanspark
© CLUSTER landschap & stedenbouw

Een nieuw natuurbeheerplan voor Wolvenberg

Het natuurgebied Wolvenberg, het enige natuurgebied binnen de Antwerpse Ring, staat voor grote uitdagingen. Verbossing door veelal (invasieve) uitheemse soorten, verlanding van de poelen en betreding buiten de reguliere paden vormen een bedreiging voor de natuurwaarde van het gebied. Samen met Natuurpunt onderzoekt stad Antwerpen welke beheer- en inrichtingsmaatregelen de komende 20 jaar nodig zijn om de biodiversiteit van het gebied te behouden en te verbeteren. Die beheer- en inrichtingsmaatregelen komen samen in een natuurbeheerplan.

Het ontwerp voor Wolvenberg is een ruimtelijke doorvertaling van de landschapsvisie in het natuurbeheerplan. Voor Wolvenberg stelt het ontwerp alvast voor om het centrale gedeelte (inclusief de vijver) als halfopen graslanden te ontwikkelen met eromheen halfopen bossen. Een padennetwerk vormt een lus om de vijver en het centraal lager gelegen gedeelte. De paden zoeken zo veel mogelijk de open plekken op en zijn zo ingericht dat ze betreding van het natuurgebied zelf voorkomen. Op drassige tot natte bodems worden vlonders aangelegd. Poelen die onder andere door bladafval te ondiep zijn geworden en dus te snel droog vallen, worden opnieuw verdiept zodat amfibieën de tijd krijgen om zich te ontwikkelen. In droge delen van het natuurgebied wordt het pad afgebakend door houten palen met touw. Langs de paden komen voldoende rustplekken.

Het ontwerpplan van het voorontwerp van Wolvenberg
© CLUSTER landschap & stedenbouw

Natuurhuis Brialmont

In het ontwerp voor Wolvenberg is ook een zone aangeduid voor het Natuurhuis Brialmont. Stad Antwerpen, Agentschap voor Natuur en Bos, departement Omgeving van de Vlaamse overheid en Natuurpunt slaan daarvoor de handen in mekaar. Het Natuurhuis zal dé plek worden voor steden, gemeenten, scholen, bedrijven, verenigingen en iedereen met interesse in stedelijke natuur en in de manier waarop die bijdraagt aan de leefbaarheid, aantrekkelijkheid en weerbaarheid tegen de gevolgen van de klimaatopwarming. Het Natuurhuis wordt een ontmoetingsplek, er komen tentoonstellingen over stadsnatuur en het is de startplek voor begeleide wandelingen en excursies rond natuur en erfgoed.

Een toekomstbeeld van het waterzuiveringssysteem in natuurpark Wolvenberg © CLUSTER landschap & stedenbouw – Sweco

Uniek waterzuiveringssysteem

Begin januari 2022 starten de werken voor een uniek waterzuiveringssysteem in het natuurpark Wolvenberg. Regenwater dat afkomstig is van de rijweg van de Singel, en van enkele straten langs de Uitbreidingsstraat, zal opgevangen worden in een ontvangstbuffer langs de Singel, in de vorm van een langgerekte gracht. Het regenwater wordt vervolgens door een grote filterbak geleid.

Die bestaat uit twee lagen. De onderste laag is een fijne kiezel. De bovenste laag is grof, stenig materiaal en dekt de onderste laag af zodat die onzichtbaar en ontoegankelijk is. De vervuiling blijft kleven aan de fijne kiezels in de onderste laag waar ze achterblijft en onschadelijk wordt gemaakt. Tot slot komt het gezuiverde regenwater terecht in de twee grote kommen die vandaag al aanwezig zijn in het natuurpark. Die kommen dienen als infiltratiebekken, en laten het water zachtjes in de grond infiltreren. Wat dit systeem zo bijzonder maakt, is dat alle elementen uit natuurlijke vormen en materialen bestaan en perfect passen in het landschap. Zo ziet u rechts op het toekomstbeeld, rond de boom, de filterbak waar al het water langs geleid wordt.

Met dit systeem wordt Oud-Berchem behoed voor wateroverlast. Om erover te waken dat het water dat in het park stroomt voldoende proper is, zullen stad Antwerpen en Aquafin regelmatig stalen nemen van het gezuiverde water. Als alles vlot verloopt, zijn deze werken in maart 2022 afgerond.